

Inspectie: 'Besturen moeten bovenmatige reserves nu echt aan onderwijs besteden'

Onderwijsbesturen die bovenmatige vermogens hebben, moeten beleid maken om het geld nu echt effectief te gaan besteden aan onderwijs. Daar dringt de Inspectie van het Onderwijs op aan in de Financiële Staat van het Onderwijs over 2019.

Onderwijsbesturen hebben net als in voorgaande jaren gemiddeld ruim voldoende reserves. De reserves zijn opnieuw toegenomen, vaak tot een grotere hoogte dan nodig is, constateert de inspectie.

"De inspectie stelt vast dat het gemiddelde Nederlandse onderwijsbestuur zijn begroting nog steeds niet goed kloppend krijgt. Gemiddeld houden besturen jaar na jaar meer geld over dan verwacht. Ook over 2019 was er een aanzienlijk verschil tussen de begrotingen en de resultaten aan het eind van het jaar. De overheid keerde weliswaar eind 2019 extra middelen uit die besturen niet hadden kunnen voorzien. Maar ook zonder dat hielden de besturen gemiddeld meer over dan begroot."

Langetermijnvisie

Uit de jaarverslagen van de onderwijsbesturen blijkt volgens de inspectie nog te vaak dat er weinig verband is tussen de begroting en de achterliggende doelen van het bestuur. "De inspectie benadrukt dat een bestuur een langetermijnvisie en een daarmee samenhangend financieel beleid nodig heeft om effectief te kunnen sturen én om zich goed te kunnen verantwoorden. Een goede langetermijnvisie is des te meer noodzakelijk bij grote onzekere gebeurtenissen, zoals de gevolgen van corona."

Signaleringswaarde

"De zo sterk afwijkende en soms ook te voorzichtige begrotingen zijn mede de oorzaak ervan dat de reserves in het onderwijs nog altijd oplopen", stelt de inspectie. "En geld dat in reserve blijft, is niet uitgegeven aan het onderwijs van dat jaar."

De inspectie hanteert inmiddels een signaleringswaarde, die aangeeft hoeveel publiek eigen vermogen een bestuur maximaal zou moeten aanhouden. "Dat is een indicatie - geen harde norm - van wat nog een redelijk vermogen is. De meerderheid van de besturen in het funderend onderwijs zit boven die waarde en heeft dus vermoedelijk een bovenmatig groot vermogen. De besturen die dit aangaat, hebben in november van de inspectie een brief ontvangen die hen daarop attendeert en die ze aanspoort de mogelijk bovenmatige reserves effectief in te gaan zetten."

De Financiële Staat van het Onderwijs vermeldt als positieve waarneming dat bepaalde besturen hun financiën vanuit een langetermijnvisie inzetten om daadwerkelijk knelpunten aan te pakken. "Een goed voorbeeld zijn de investeringen in het primair onderwijs door besturen in de grote steden, die te kampen hebben met groot lerarentekort. Die besturen kiezen er al jaren voor om meer hoger betaalde functies open te stellen, om daardoor hun personeelsbeleid aantrekkelijker te maken."

De inspectie heeft een rekenhulp online gezet, waarmee besturen en bijvoorbeeld ook medezeggenschapsraden zelf kunnen zien of hun vermogen hoger is dan nodig lijkt.

Reviews accountantcontroles

In de Financiële Staat van het Onderwijs doet de inspectie ook jaarlijks verslag van de uitkomsten van de reviews op controlewerkzaamheden van accountants bij onderwijsinstellingen. Over boekjaar 2018 voerde de inspectie 74 reviews uit bij 49 besturen van onderzoeken naar de bekostiging en naar de jaarrekening.

Van de 74 gereviewde onderzoeken waren er 8 niet-toereikend (10,8 procent), bij 6 kantoren. Dat is na een aanzienlijke stijging een jaar eerder weer een afname ten opzichte van boekjaar 2017 (13,5 procent), aldus de inspectie. Het aantal is nog wel hoger dan over boekjaar 2016 (4,9 procent).

De stijging over boekjaar 2017 was waarschijnlijk deels het gevolg van veranderingen in de markt van onderwijsaccountants en de veranderde onderzoeksopzet van de inspectie, zo staat in het rapport. "Dit leidde ertoe dat relatief meer kantoren met weinig onderwijsopdrachten werden opgenomen in de te onderzoeken groep. Bij deze kantoren zijn er meer risico's dat de controles niet met de noodzakelijke diepgang en kwaliteit worden uitgevoerd."

De inspectie heeft voor de reviews van 2018 voor dezelfde benadering gekozen. "Mogelijk is het aantal niet-toereikende controles daardoor nog altijd hoger dan in 2016. Het is nog niet mogelijk om te beoordelen of de daling in

2018 ten opzichte van 2017 betekenisvol is."

Deel dit artikel

GERELATEERD

NIEUWS | 23 april 2021

RJ-Uiting 2021-7: Aanpassingen hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen

De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft RJ-Uiting 2021-7: 'Aanpassingen in hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen als gevolg van wijzigingen in de Regeling jaarverslaggeving... →

NIEUWS | 22 april 2021

RJ-Uitingen 2021-2, 2021-4 en 2021-5 ongewijzigd definitief vastgesteld

In de vergadering van de Raad voor de Jaarverslaggeving van 21 april 2021 zijn drie RJ-Uitingen ongewijzigd definitief vastgesteld. →

NIEUWS | 08 maart 2021

RJ-Uiting 2021-5: Ontwerp-alea's hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen

De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft RJ-Uiting 2021-5: Ontwerp-alea's hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen uitgebracht. →

NIEUWS | 08 december 2020

Vier teams winnen NBA Impact Challenge

Vier teams van scholieren en studenten hebben in een online finale de NBA Impact Challenge 2020 gewonnen. →

NIEUWS | 04 mei 2020

Rekenkamer: 'Eenduidiger accountantscontroles in publieke sector'

De Algemene Rekenkamer wil dat de zorg en het onderwijs onder de reikwijdte van de Wta gaan vallen. Daarnaast is de Rekenkamer een voorstander van onderzoek naar... →
